

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 686/2015-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 22. októbra 2015 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcov Sergeja Kohuta a Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] zastúpenej Advokátskou kanceláriou Beňová, s. r. o., Blumentálska 8, Bratislava, prostredníctvom ktorej koná jej konateľka a advokátka Mgr. Martina Beňová, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 6 NcC 51/2014 a jeho uznesením z 25. augusta 2015, a takto

rozhodol:

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. decembra 2014 osobne doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej Advokátskou kanceláriou Beňová, s. r. o., Blumentálska 8, Bratislava, prostredníctvom ktorej koná jej konateľka a advokátka Mgr. Martina Beňová, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 NcC 51/2014 (ďalej len „napadnuté konanie“) a jeho uznesením z 25. augusta 2015.

Zo sťažnosti a z príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľka je účastníčkou konania vedeného Okresným súdom Námestovo (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 2 C 16/2008, predmetom ktorého je vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, v procesnom postavení odporkyne, v rámci ktorého 7. júla 2014 podala námietku zaujatosti voči zákonnej sudkyne vo veci [REDAKOVANÉ] (ďalej len „zákonná sudkyňa“), v ktorej poukázala na skutočnosť, že 30. júna 2014 jej anonym oznámil, že zákonná sudkyňa je pacientkou navrhovateľa, ktorý je zubným lekárom, a v priebehu konania sa u navrhovateľa mala podrobiť zdravotným vyšetreniam. Podľa sťažovateľky tento zmluvný vzťah zákonnej sudkyne a navrhovateľa objektívne spochybňuje nestrannosť zákonnej sudkyne, pričom pochybnosť o nestrannosti zákonnej sudkyne zvyrazňuje aj skutočnosť, že ide o vzťah pacient – lekár v oblasti, ktorá je všeobecne považovaná za obzvlášť citlivú. Na základe uvedeného sťažovateľka zastáva názor, že v prípade zákonnej sudkyne možno mať vážne pochybnosti o jej nezaujatosti. Krajský súd v napadnutom konaní rozhodol uznesením z 25. augusta 2015 tak, že zákonnú sudkyňu nevylúčil z prerokúvania a rozhodovania veci vedenej okresným súdom pod sp. zn. 2 C 16/2008.

Sťažovateľka v súvislosti so subjektívnym hľadiskom nestrannosti sudcu spochybňuje pravdivosť vyjadrenia zákonnej sudkyne, že sa necíti vo veci zaujatá, a to s prihliadnutím na jej správanie v priebehu konania. Podľa sťažovateľky *„Uvedenú skutočnosť potvrdzuje už*

samotný postup zákonnej sudkyne, ktorá o tak závažnej situácii, ktorou je existencia špecifického vzťahu pacient ošetrojúci lekár, ktorý je založený medzi ňou a žalobcom neinformovala účastníkov predmetného konania s tým, aby sa tí mali možnosť vyjadriť (najmä sťažovateľka), či v tejto súvislosti uplatnia svoje právo v zmysle § 15a OSP a namietnu predmetnú skutočnosť, ako skutočnosť spochybňujúcu nestrannosť a nezaujatosť zákonnej sudkyne.“.

Vo vzťahu k objektívnej stránke nestrannosti sťažovateľka namieta, že „zákonná sudkyňa... nespĺňa požiadavky objektívnej nestrannosti, nakoľko sa v jej prípade vyskytla skutočnosť (predmetný zmluvný vzťah s navrhovateľom, ktorý okrem iného je posilnený zákonnou úpravou mlčanlivosti lekára, ako aj určitej objektívnej podmienky dôvery), ktorá vzbudzuje oprávnené pochybnosti o jej nestrannosti pri prejednávaní a rozhodovaní predmetnej veci. Krajský súd v Žiline, ako nadriadený súd, posudzoval námietku zaujatosti podanú sťažovateľkou výlučne zo subjektívneho hľadiska (skúmal len okolnosti, či existuje presvedčenie sudkyne prejednávajúcej prípad, že je vo vzťahu k navrhovateľovi zaujatá). Nadriadený súd síce v predmetnom uznesení spomína existenciu objektívneho hľadiska nestrannosti, avšak neposkytuje vysvetlenie na základe ktorého má za to, že zákoná sudkyňa túto objektívnu nestrannosť spĺňa. Nadriadený súd ignoroval skutočnosti vyplývajúce z ústavného princípu garantujúceho nestrannosť sudcu z objektívneho hľadiska.“.

Podľa názoru sťažovateľky je „vzťah založený medzi zákonnou sudkyňou... (ako pacientkou) a navrhovateľom (ako zubným lekárom zákonnej sudkyne) objektívne spôsobilým vyvolať dôvodné pochybnosti o nezaujatosti menovanej zákonnej sudkyne vo veci prejednáwanej na Okresnom súde Námestovo pod sp. zn. 2 C/16/2008 a tým aj v prípade nevylúčenia menovej zákonnej sudkyne zasiahnuť do práva sťažovateľky na spravodlivý súdny proces. Z objektívneho hľadiska je totiž každý vzťah pacienta a lekára založený na osobitnej dôvere spočívajúcej v tom, že pacient zveruje do rúk lekára svoje zdravie v súvislosti s jeho zdravotnou starostlivosťou, pričom lekár sa tak dostáva k osobitným a citlivým informáciám pacienta týkajúceho sa jeho zdravotného stavu, ktoré

sú chránené osobitnou povinnosťou mlčanlivosti. ... Vzhľadom na... dôverný charakter vzťahu pacienta a lekára má sťažovateľka za to, že tento zakladá taký pomer zákonného sudcu k účastníkovi konania, na základe ktorého je možné mať objektívne pochybnosti o jeho nezaujatosti vo veci.“

Vzhľadom na uvedené skutočnosti sťažovateľka zastáva názor, že v prípade zákonnej sudkyne došlo z dôvodu zmluvného vzťahu medzi ňou ako pacientkou a navrhovateľom ako jej zubným lekárom k naplneniu dôvodov na vylúčenie zákonnej sudkyne z prerokúvania a rozhodovania veci vedenej okresným súdom, keďže v zmysle objektívneho hľadiska nestrannosti tu sú pochybnosti o tom, že zákonná sudkyňa poskytuje záruku nestrannosti.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie takto rozhodol:

„základné právo sťažovateľky [REDAKOVANÉ]... vo veci porušenia jej základného práva na prejednanie veci pred nezávislým a nestranným súdom upraveného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 36 Listiny základných práv a slobôd a porušenia práva na spravodlivý proces upraveného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 6 NcC/51/2014 bolo porušené.

Ústavný súd uznesenie Krajského súdu v Žiline zo dňa 25. 08. 2014, sp. zn. 6 NcC/51/2014 zrušuje a vracia vec Krajskému súdu v Žiline na ďalšie konanie.

Ústavný súd priznáva... primerané finančné zadostučinenie vo výške 2000,- EUR...

Okresný súd Námestovo je povinný uhradiť... trovy právneho zastúpenia vo výške 284,08 EUR...“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovenia § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Zo sťažnosti vyplýva, že porušenie svojich základných práv podľa ústavy, listiny a práva podľa dohovoru sťažovateľka odôvodňuje nedostatočným zohľadnením objektívneho

hľadiska nestrannosti vo veci konajúcej zákonnej sudkyne krajským súdom pri rozhodovaní o (ne)vylúčení tejto sudkyne z prerokovania a rozhodovania vo veci.

V uznesení sp. zn. 6 NcC 51/2014 z 25. augusta 2014 krajský súd v tejto súvislosti predovšetkým uviedol:

„Pochybnosť o narušení ústavnej zásady nestrannosti sudcu musí mať základ v jeho pomere k veci, k účastníkom alebo k ich právnym či zákonným zástupcom. Predpokladom vylúčenia sudcu z prejednávania a rozhodovania veci je jeho určitý a kvalifikovaný pomer k prejednávanej veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom.

Konkrétny záver o takýchto pochybnostiach treba vždy vyvodiť z posúdenia okolností konkrétneho prípadu. Pomer k veci sa chápe ako vzťah sudcu k predmetu konania a môže vyplývať najmä z priameho právneho záujmu sudcu na prejednávanej veci a na určitom výsledku konania. Citované zákonné ustanovenie predpokladá taký vzťah vlastného záujmu sudcu, ktorý by pri všetkej snahe o správnosť rozhodnutia ovplyvnil jeho objektívny pohľad na vec a v konečnom dôsledku by mohol viesť k vydaniu nezákonného rozhodnutia. Pomer k účastníkom konania a k ich zástupcom možno vnímať predovšetkým ako vzťah, ktorý môže kladne alebo záporne ovplyvniť objektívne rozhodovanie sudcu (príbuzenský alebo jemu obdobný vzťah, resp. priateľský alebo nepriateľský pomer).

Vzťah sudcu k prejednávanej veci alebo vzťah medzi sudcom a účastníkom (prípadne zástupcom účastníka) v zmysle § 14 ods. 1 O. s. p. musí objektívne, na podklade konkrétnych relevantných skutočností, zakladať pochybnosť o nezaujatosti sudcu v prejednávanej veci. Kvalita tohto vzťahu musí predpokladať stratu objektívneho pohľadu sudcu na prejednanú vec. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že dôvodom na vylúčenie sudcu nemusí byť samotný vzťah k účastníkovi konania, resp. jeho postup v konaní, ale predovšetkým jeho správanie vzbudzujúce pochybnosti o nezaujatosti. Európsky súd pre ľudské práva vo svojej judikatúre prijal zásadu, podľa ktorej spravodlivosť nielenže musí byť vykonávaná, ale musí sa tiež javiť, že je vykonávaná. To znamená, že vylúčenie sudcu z prejednávania a rozhodovania veci je možné nielen zo subjektívnych dôvodov (tak ako to má na mysli výslovné znenie Občianskeho súdneho poriadku), ale aj z dôvodov objektívnych, kedy samotné zdanie zaujatosti sudcu musí byť dôvodom pre jeho vylúčenie.

Hodnotiac dôvody, pre ktoré by mala byť zákonná sudkyňa podľa názoru odporkyne vylúčená z prejednávania a rozhodovania veci, dospel krajský súd k záveru, že nie sú naplnené predpoklady pre vylúčenie [REDAKOVANÉ] z prejednávania a rozhodovania veci.

Medzi navrhovateľom a zákonnou sudkyňou nebol zistený žiaden relevantný vzťah predpokladaný v ustanovení § 14 ods. 1 O. s. p. Subjektívny pocit odporkyne o relevantnom vzťahu zákonnej sudkyne a navrhovateľa nemôže odôvodniť vylúčenie zákonnej sudkyne z prejednávania a rozhodovania veci. Ak je sudkyňa pacientkou navrhovateľa, avšak jej kontakt s účastníkom sa obmedzuje na každoročné pravidelné prehliadky, uvedené nemôže zakladať pochybnosti o nezaujatosti zákonnej sudkyne, a to ani s odkazom na citlivosť daného zmluvného vzťahu. Postavenie lekára – zubára je totiž rovnako ako v prípade sudcu determinované jeho profesionalitou regulovanou pravidlami platnými pre výkon jeho činnosti a vzťah navrhovateľa k sudkyňi vyplýva len z výkonu daného povolania.

Treba navyiac zdôrazniť, že na sudcu sa vždy kladú vysoké nároky na jeho morálnu bezúhonnosť a psychickú vyrovnanosť, ktorými vlastnosťami musí sudca disponovať v rovnakej miere ako odbornými kvalitami. Jeho povinnosťou je vždy prejednať vec bez prietahov, nestranne, zodpovedne, využívajúc svoju odbornú spôsobilosť. Sudca vystupuje predovšetkým ako arbiter, bez akéhokoľvek emocionálneho vzťahu k účastníkovi. Tento predpoklad v osobnostnej výbave sudcu musí byť splnený vždy, pretože zaručuje nestranný postoj sudcu k obom účastníkom.

Rozhodnutie o vylúčení sudcu predstavuje výnimku z ústavnej zásady, podľa ktorej nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy SR). Vzhľadom k principiálnemu charakteru tejto zásady možno vylúčiť sudcu z prejednávania a rozhodovania veci len výnimočne a zo skutočne závažných dôvodov, ktoré mu bránia rozhodnúť v súlade so zákonom nezaujato a spravodlivo.

V predmetnom konaní nebol preukázaný taký relevantný vzťah zákonnej sudkyne k účastníkovi, jeho zástupcovi, či k veci, ktorý by mohol založiť dôvody pre použitie § 14 O. s. p. Z uvedených dôvodov krajský súd zákonnú sudkyňu nevylúčil z prejednávania a rozhodovania predmetnej veci.“

Ústavný súd vo svojej judikatúre konštantne zdôrazňuje, že vzhľadom na svoje ústavné postavenie (čl. 124 ústavy) nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov, pričom jeho úloha sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách, a to najmä z toho hľadiska, či skutkové a právne závery všeobecných súdov sú dostatočne odôvodnené, resp. či nie sú arbitrárne, a teda zakladajúce reálne dôvody na vyslovenie porušenia niektorého zo základných ľudských práv alebo slobôd (m. m. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05).

Vzhľadom na to ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo, resp. mohlo dôjsť, k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00).

Ústavný súd konštatuje, že namietaný postup krajského súdu v napadnutom konaní nevykazuje znaky arbitrárnosti, pričom zároveň považuje právne závery krajského súdu vyjadrené v jeho uznesení z 25. augusta 2015 za legitímne a z ústavného hľadiska akceptovateľné. Ústavný súd nezistil, že by uzneseniu krajského súdu sp. zn. 6 NcC 51/2014 z 25. augusta 2014 bolo možné vyčítať jednostrannosť, ktorá by zakladala svojôľu alebo takú aplikáciu zákonných ustanovení, ktorá by bola popretím ich účelu,

podstaty a zmyslu. Ústavný súd vzhľadom na uvedené skutočnosti uzavrel, že skutkové alebo právne závery krajského súdu nemožno kvalifikovať ako zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak nezlučiteľné s označenými článkami ústavy, listiny a dohovoru.

Krajským súdom koncipované odôvodnenie dalo odpoveď na skutkovú a právnu podstatu sťažovateľkou podaného návrhu na vylúčenie zákonnej sudkyne okresného súdu, a preto jeho obsah neosvedčuje okolnosti naznačujúce príčinnú súvislosť s možným, sťažovateľkou namietaným porušením jej ústavou a dohovorom garantovaných práv.

Z konštantnej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že základné právo na prerokovanie a rozhodnutie veci nestranným súdom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny je v občianskom súdnom konaní garantované prostredníctvom vylúčenia sudcu z jej ďalšieho prejednávania pre zaujatosť v zmysle ustanovení § 14 až § 16 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“). Obsahom základného práva na prerokovanie veci pred nestranným súdom nie je však povinnosť súdu vyhovieť návrhu oprávnených osôb (t. j. samotného sudcu, ktorý podal takýto návrh podľa § 15 OSP, resp. účastníka súdneho konania, ktorý podal návrh podľa § 15a ods. 1 OSP) a vylúčiť nimi označeného sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodovania veci pre zaujatosť. Obsahom základného práva na prejednanie veci nestranným súdom je len povinnosť súdu prerokovať každý návrh oprávnenej osoby na vylúčenie sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodnutia veci pre zaujatosť a rozhodnúť o ňom (napr. I. ÚS 27/98, II. ÚS 121/03).

Podľa čl. 141 ods. 1 ústavy vykonávajú súdnictvo nezávislé a nestranné súdy. Základom nezávislosti a nestrannosti súdu je dosiahnuť právnu istotu, že práve súdy sú tými orgánmi štátu, ktoré poskytnú účinnú a nespochybniteľnú ochranu práva. Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) pri riešení otázky nestrannosti sudcu vychádza z toho, že okrem jeho nezávislosti je potrebné brať zreteľ aj na ďalšie aspekty subjektívneho a objektívneho charakteru. Podľa názoru ESLP sa subjektívna stránka nestrannosti sudcu týka jeho osobných prejavov vo vzťahu ku konkrétnemu prípadu a k účastníkom konania, prípadne ich zástupcom. Objektívny aspekt nestrannosti je založený na vonkajších

inštitucionálnych, organizačných a procesných prejavoch sudcu a jeho vzťahu k prerokúvanej veci a k účastníkom konania. Kľúčovým prvkom rozhodovania o zaujatosti zákonného sudcu je to, či obava účastníka konania (jeho právneho zástupcu) je objektívne oprávnená. V každom jednotlivom prípade treba rozhodnúť, či povaha a stupeň vzťahu sú také, že naznačujú nedostatok nestrannosti súdu (rozsudok ESLP vo veci Pullar proti Spojenému kráľovstvu z 20. 5. 1996). Za objektívne však nemožno považovať to, ako sa nestrannosť sudcu len subjektívne javí vonkajšiemu pozorovateľovi (účastníkovi konania), ale to, či reálne existujú objektívne okolnosti, ktoré by mohli objektívne viesť k legitímnym pochybnostiam o tom, že sudca určitým, nie nezaujatým vzťahom k veci disponuje.

V posudzovanom prípade zákonná sudkyňa vo svojom vyjadrení uviedla, že sa necíti byť zaujatá aj napriek tomu, že navrhovateľ je zubným lekárom, u ktorého absolvuje raz ročne preventívnu prehliadku. Vnútorne pocity zákonnej sudkyne o svojej nestrannosti a nezávislosti treba akceptovať a predpokladať (pokiaľ sa nepreukáže opak), že nezakladajú dôvod jej zaujatosti.

Z objektívneho hľadiska sa sťažovateľka snaží spochybniť nestrannosť zákonnej sudkyne, avšak ústavný súd je toho názoru, že argument vyvodzujúci zaujatosť izolovane zo vzťahu lekár - pacient medzi navrhovateľom a zákonnou sudkyňou nemôže sám osebe bez ďalších skutočností postačovať na založenie pochybnosti o (ne)zaujatosti zákonnej sudkyne k účastníkovi konania.

Spoločenské vzťahy v najširšom slova zmysle sú vzťahmi vzájomného pôsobenia, kontaktu a interakcie medzi členmi spoločnosti, čo sa týka aj zmluvného vzťahu medzi zákonným sudcom ako pacientom a účastníkom konania ako lekárom. Prikladať tomuto zmluvnému vzťahu, obsahom ktorého sú preventívne zdravotné prehliadky, takú intenzitu a závažnosť, ktorá by založila pochybnosť o nezaujatosti zákonnej sudkyne, považuje ústavný súd v okolnostiach danej veci za nedôvodné, a to napriek tomu, že nepochybne ide o vzťah založený na vzájomnej dôvere a úcte. K vylúčeniu sudcu z prerokúvania

a rozhodovania veci môže dôjsť aj pri zohľadnení sťažovateľkou akcentovanej tzv. teórie zdania uplatňovanej v judikatúre ESLP iba v prípade, keď je celkom zjavné, že jeho vzťah k danej veci, účastníkom alebo ich zástupcom dosahuje taký charakter a intenzitu, že aj napriek zákonom ustanovenej povinnosti nebude môcť rozhodovať „*sine ira et studio*“, teda nezávisle a nestranne. Analýza skutočností uvádzanej sťažovateľkou v námietke zaujatosti vznesenej proti zákonnej sudkyňi v označenej právnej veci vedenej okresným súdom a v sťažnosti podľa čl. 127 ústavy však podľa názoru ústavného súdu v danom prípade prijatie takéhoto záveru neumožňuje.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Ústavný súd pri svojej rozhodovacej činnosti opakovane uvádza, že ak sťažovateľ v konaní pred ústavným súdom namieta také porušenie základného práva alebo slobody, ktoré podľa okolností prípadu nemohlo nastať, ústavný súd jeho sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (napr. II. ÚS 70/99, III. ÚS 45/03).

Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že pri predbežnom prerokovaní nezistil takú príčinnú súvislosť medzi namietaným postupom krajského súdu v napadnutom konaní a obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36

ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, na základe ktorej by po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľky odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. októbra 2015